

OMGEVINGSVERGUNNING

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen heeft op 18 juli 2016 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen voor het bouwen van een pluimveestal en een zoogkoeienstal.

De aanvraag gaat over Weerdingermarke 24 in Nieuw-Weerdinge, kadastraal bekend gemeente Emmen, sectie AA, nummer 1156 en is bij ons geregistreerd onder zaak 62745-2016.

De aanvraag is ingediend door DLV Bouw Milieu en Techniek B.V., gevestigd Oostwijk 5 in Uden en vertegenwoordigd door XXXXXXXXXX, namens Jansen PVA B.V., gevestigd Weerdingermarke 24 in Nieuw-Weerdinge en vertegenwoordigd door XXXXXXXXXX.

Het college van burgemeester en wethouders, gelet op:

- dat de aanvraag is afgehandeld overeenkomstig de bepalingen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- dat de uitgebreide procedure als bedoeld in artikel 3.10 en verder van de Wabo is gevoerd;

besluit

een omgevingsvergunning te verlenen voor de volgende activiteiten:

- het bouwen van een bouwwerk;
- het handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening;
- het oprichten of veranderen van een inrichting;

overeenkomstig de bij dit besluit behorende bijlagen.

Emmen, 15 januari 2019

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen,
namens dezen,
senior medewerker Vergunningen,

de heer A. Broekmann

Deze brief is elektronisch gemaakt en daarom staat er geen handtekening onder.

Bijlage

Omgevingsvergunning zaak 62745-2016

Gewaarmerkte stukken

De volgende documenten maken deel uit van de vergunning:

62745-2016:032292: Situatie d.d. 27-02-2013 (bladnr. B11);
62745-2016:640235: Kapplan en Funderingsplan d.d. 16-06-2016 (bladnr. B20);
62745-2016:748423: Doorsnede A-A en Details d.d. 16-06-2016 (bladnr. B30);
62745-2016:004196: Aanvraag;
62745-2016:546143: Geveltekening DLV d.d. 12-01-2017;
62745-2016:692667: DLV wapeningsplan en details d.d. 12-01-2017;
62745-2016:611261: Afdekings-/rioleringsplan d.d. 12-01-2017;
62745-2016:713168: Kapplan blad B22 12-01-2017;
62745-2016:404496: constructietekening blad B30 d.d. 12-01-2017;
62745-2016:116842: Plattegrond- en gevelaanzichten Blad 10 (wijz) d.d. 20-01-2017;
62745-2016:403881: plattegrond - doorsnedes & situatie blad M10 d.d. 06-04-2012;
62745-2016:441017: Statische berekening rapport DLV d.d. 13-01-2017;
62745-2016:483600: Statische complete berekening d.d. 12-12-2016;
62745-2016:954066: Akoestisch onderzoek Sain d.d. 23-12-2015;
62745-2016:349174: Formul. activiteit bouwen inzake zoogkoeienstal d.d. 23-01-2017;
62745-2016:617980: Nota van beantwoording zienswijzen Weerdingermarke 24.

Volledigheid

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze aan de hand van de Mor getoetst op ontvankelijkheid. Daarbij is gebleken dat een aantal gegevens ontbrak. Naar aanleiding hiervan hebben wij de gemachtigde van de aanvrager op 3 november 2016 en 21 juli 2017 in de gelegenheid gesteld om aanvullende en aangepaste gegevens in te dienen. Op 23 januari 2017, 31 oktober 2017 en 20 maart 2018 hebben wij de aanvullende gegevens ontvangen. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag alsmede de latere aanvulling en aanpassing daarop voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving.

Op 9 december 2016 is door de gemachtigde schriftelijk verzocht om de opschorttermijn voor het aanvullen van de aanvraag met 6 weken te verlengen en hiermee hebben wij ingestemd.

Overwegingen

Bij het nemen van het besluit hebben wij het volgende overwogen:

De activiteit ‘het bouwen van een bouwwerk’

Bij de toetsing van een aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit ‘het bouwen van een bouwwerk’ spelen de weigeringsgronden uit artikel 2.10 Wabo een rol. Indien geen van deze weigeringsgronden aanwezig is, moeten wij de gevraagde vergunning verlenen. Hieronder gaan wij nader in op de afzonderlijke weigeringsgronden:

a. Bouwbesluit 2012

Er is voldoende aannemelijk gemaakt dat het project, na opvolging van de in deze beschikking nader genoemde voorwaarden, voldoet aan de voorschriften van het Bouwbesluit 2012.

b. Bouwverordening

Er is voldoende aannemelijk gemaakt dat het project voldoet aan de bepalingen van de Bouwverordening.

c. Vigerend bestemmingsplan

De locatie waar het project wordt uitgevoerd is gelegen in het geldend bestemmingsplan ‘Buitengebied Emmen’ en is daarin voorzien van de bestemming ‘Agrarisch – Niet grondgebonden 2’ (uitoefening

van een niet grondgebonden agrarisch bedrijf (artikel 9 van de planregels).

Het door u aangevraagde project is in strijd met de planregels. Wij hebben de aanvraag voor de activiteit 'het bouwen van een bouwwerk' overeenkomstig artikel 2.10, lid 2 van de Wabo mede aangemerkt als een aanvraag voor de activiteit 'handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening'.

De vergunning voor het handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening kan slechts worden geweigerd indien vergunningverlening met toepassing van artikel 2.12 van de Wabo niet mogelijk is. Wij hebben beoordeeld of wij een omgevingsvergunning voor de activiteit 'het handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening' op grond van artikel 2.12 van de Wabo kunnen en willen verlenen.

d. Redelijke eisen van welstand

Het project is door de welstandcommissie getoetst aan de bepalingen van de welstandsnota van de gemeente Emmen. De commissie heeft op 12 juli 2017 positief geadviseerd. Wij nemen dit advies over. Het bouwplan voldoet aan redelijke eisen van welstand als bedoeld in artikel 2.10, eerste lid, onder d van de Wabo.

De activiteit 'het handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening'

Uw aanvraag is in strijd met het bestemmingsplan, omdat ingevolge artikel 9.2.2 onder e van de planregels is bepaald dat ten aanzien van staloppervlak ten hoogste de bestaande oppervlakte is toegestaan en uit de aanvraag is gebleken dat de oppervlakte van de stalvloeren met deze aanvraag wordt vergroot.

Artikel 9.7.1 onder d van de planregels biedt de mogelijkheid om het bestemmingsplan te wijzigen voor het vergroten van het staloppervlak naar maximaal 15.000 m², waarbij de volgende bepalingen gelden:

1. er wordt gebouwd binnen het bouwvlak;
2. de bedrijfseconomische noodzaak is aangetoond;
3. de uitbreiding is passend binnen de stedenbouwkundige- en landschappelijke structuur;
4. voldaan wordt aan milieu- en externe veiligheidswetgeving;
5. er is geen sprake van significante toename van depositie op Natura 2000 gebieden;
6. er is geen sprake van onevenredige aantasting van gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden.

Er is geen passende binnenplanse afwijkingsmogelijk in het bestemmingsplan opgenomen, waarmee medewerking aan deze aanvraag kan worden verleend. Ook de categorieën 'kruimelafwijkingen' van bijlage II bij het Bor bieden geen uitkomst om medewerking aan dit verzoek te verlenen.

Medewerking aan deze aanvraag is slechts mogelijk indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag hieraan voldoet en dat medewerking aan dit plan kan worden verleend door, conform artikel 2.12, lid 1 onder a, onder 3° van de Wabo toepassing te geven aan de uitgebreide voorbereidingsprocedure, als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Onze motivering hiervoor hebben wij opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing, die deel uitmaakt van deze vergunning.

Het ontwerpbesluit Buitengebied Emmen, Nieuw-Weerdinge, Weerdingermarke 24 heeft vanaf 13 juli 2018 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen voor gelegenheid voor indienen van zienswijzen, tot en met 23 augustus 2018. Tijdens deze termijn zijn 12 zienswijzen ingekomen. De beantwoording van de zienswijzen is opgenomen in de Nota van beantwoording zienswijzen.

De activiteit ‘het oprichten of veranderen van een inrichting’

Bij de toetsing van een aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit ‘het oprichten of veranderen van een inrichting’ spelen de weigeringsgronden uit artikel 2.14 Wabo een rol. Indien geen van deze weigeringsgronden aanwezig is, moeten wij de gevraagde vergunning verlenen. Hieronder gaan wij nader in op de afzonderlijke weigeringsgronden en de beoordeling van deze activiteit.

Inhoud beoordeling activiteit ‘milieu’:

1	Voorschriften	5
2	Procedurele aspecten	10
2.1	Gegevens aanvrager	10
2.2	Projectbeschrijving	10
2.3	Huidige vergunning- en meldingsituatie	10
2.4	Bevoegd gezag	10
2.5	Ontvankelijkheid en opschorting procedure	10
2.6	Adviezen, aanwijzing Minister, Verklaring van geen bedenkingen	11
2.7	MER-beoordelingsbesluit	11
2.8	Activiteitenbesluit	11
3	Overwegingen	12
3.1	DIERENVERBLIJVEN EN EMISSIE	12
3.2	BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN	13
3.3	AMMONIAKEMISSIE UIT DIERENVERBLIJVEN	16
3.4	GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN	18
3.5	EMISSIE ZWEVENDE DEELTJES UIT DIERENVERBLIJVEN	19
3.6	(VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ	22
3.7	OVERIG AGRARISCH	23
3.8	AGRARISCH AFVALWATER	23
3.9	BODEM	24
3.10	GELUID	24
3.11	(EXTERNE) VEILIGHEID	26

1 Voorschriften

1.1. Algemene voorschriften

- 1.1.1. Het aanvraagformulier voor deze vergunning en de daarbij behorende tekeningen en overige bijlagen maken deel uit van deze vergunning, tenzij de voorschriften anders bepalen.
- 1.1.2. De inrichting moet in overeenstemming zijn met de bij de vergunning behorende gegevens en tekeningen.

Terrein van de inrichting en toegankelijkheid

- 1.1.3. Binnen de inrichting moet een overzichtelijke en actuele plattegrond aanwezig zijn. Op deze plattegrond moeten ten minste de volgende aspecten zijn aangegeven:
- alle gebouwen en de installaties met hun functies;
  - alle opslagen van stoffen welke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken met vermelding van aard en maximale hoeveelheid.
- 1.1.4. Op het terrein van de inrichting moet een zodanige afscheiding aanwezig zijn dat de toegang tot de inrichting voor onbevoegden redelijkerwijs niet mogelijk is.
- 1.1.5. De inrichting moet schoon worden gehouden en in goede staat van onderhoud verkeren.
- 1.1.6. Gebouwen, installaties en opslagvoorzieningen moeten altijd goed bereikbaar zijn voor alle voertuigen die in geval van calamiteiten toegang tot de inrichting/installatie moeten hebben. Binnen of nabij de installaties mogen geen andere goederen of stoffen worden opgeslagen dan die welke voor het proces nodig zijn of daardoor zijn verkregen, met uitzondering van brandbestrijdingsmiddelen.
- 1.1.7. Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ander ongedierte moet zo veel mogelijk worden voorkomen. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, moet bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaatsvinden.

Instructies

- 1.1.8. De vergunninghouder moet de binnen de inrichting (tijdelijk) werkzame personen instrueren over de voor hen van toepassing zijnde voorschriften van deze vergunning en de van toepassing zijnde veiligheidsmaatregelen. Tijdens het in bedrijf zijn van installaties die in geval van storingen of onregelmatigheden kunnen leiden tot nadelige gevolgen voor het milieu, moet steeds voldoende, kundig personeel aanwezig zijn om in voorkomende gevallen te kunnen ingrijpen.
- 1.1.9. De vergunninghouder moet één of meer ter zake kundige personen aanwijzen die in het bijzonder belast zijn met de zorg voor de naleving van de in deze vergunning opgenomen voorschriften.

Registratie

- 1.1.10. Binnen de inrichting is een exemplaar van deze vergunning (inclusief aanvraag) met bijbehorende voorschriften aanwezig. Verder zijn binnen de inrichting de volgende documenten aanwezig:
- a. alle overige voor de inrichting geldende omgevingsvergunningen en meldingen;
  - b. de veiligheidsinformatiebladen die behoren bij de in de inrichting aanwezige gevaarlijke stoffen;
  - c. de bewijzen, resultaten en/of bevindingen van de in deze vergunning voorgeschreven inspecties,
  - d. onderzoeken, keuringen, onderhoud en/of metingen;
  - e. de registratie van het jaarlijks elektriciteit-, water- en gasverbruik.
- 1.1.11. De documenten genoemd in voorschrift 1.1.10 moeten ten minste vijf jaar worden bewaard.

2. AFVAL

- 2.1.1. Binnen de inrichting worden afvalstoffen niet verbrand, gestort of begraven.
- 2.1.2. Afvalstoffen komen niet in de bodem terecht. Het bewaren of bezigen van afvalstoffen op de bodem geschiedt zodanig dat geen verontreiniging optreedt.
- 2.1.3. Afvalstoffen worden op gezette tijden uit de inrichting afgevoerd. Het afvoeren geschiedt zodanig dat zich geen afval in of buiten de inrichting verspreidt.
- 2.1.4. Het bewaren van afvalstoffen geschiedt op ordelijke en nette wijze. Van afvalstoffen afkomstige geur verspreidt zich niet buiten de inrichting.
- 2.1.5. Afvalstoffen worden van elkaar gescheiden, gescheiden gehouden en gescheiden afgegeven, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is. Dit geldt in ieder geval voor:
1. papier- en kartonafval;
  2. kunststofafval;
  3. land- en tuinbouwfolie;
  4. glasafval;
  5. groente-, fruit- en tuinafval;
  6. houtafval, en
  7. metaalafval.
- 2.1.6. De vergunninghouder beperkt het ontstaan van afvalstoffen zoveel mogelijk door hergebruik en recycling binnen de inrichting.

Gevaarlijke afvalstoffen

- 2.1.7. Gevaarlijke afvalstoffen worden, in afwachting van vervoer uit de inrichting, gescheiden naar soort worden bewaard in een goed gesloten doelmatige verpakking. In de inrichting ontstane gevaarlijke afvalstoffen worden niet met andere categorieën gevaarlijke afvalstoffen of met andere stoffen vermengd of gemengd.

3. ENERGIE

- 3.1.1. Binnen 6 maanden nadat de vergunning in werking is getreden, moet een rapportage van een energiebesparingsonderzoek, uitgevoerd door een externe bedrijf, aan het bevoegd gezag worden aangeboden. Het onderzoek heeft tot doel om de rendabele en technisch haalbare energie-efficiënte maatregelen te identificeren.

De rapportage moet ten minste de volgende gegevens bevatten:

- a. per techniek/voorziening:
  - de jaarlijkse energiebesparing;
  - de (meer)investeringskosten;
  - de verwachte economische levensduur;
  - de jaarlijkse besparing op de energiekosten op basis van de energietarieven die tijdens het onderzoek gelden;
  - een schatting van eventuele bijkomende kosten en baten anders dan samenhangend met energiebesparing;
  - de onderbouwing en de conclusie dat de maatregel rendabel of niet rendabel is.
- b. een energie(uitvoerings)plan waarin ten minste voor alle rendabele maatregelen is aangegeven wanneer deze maatregelen worden getroffen. Als er rendabele maatregelen zijn, die niet zullen

worden uitgevoerd, dan wordt de reden daarvan in het plan gemotiveerd.

4. GELUID

- 4.1. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties en door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten in de representatieve bedrijfssituatie, mag ter plaatse van de beoordelingspunten, zoals vastgelegd in het aan deze vergunning verbonden akoestisch rapport van Sain met projectnummer 2012-3064-1 van 20 maart 2018, niet meer bedragen dan:

Beoordelingspunt		Hoogte	Dagperiode van 07.00 tot 19.00 uur	Avondperiode van 19.00 tot 23.00 uur	Nachtperiode van 23.00 tot 07.00 uur
01	Weerdingermarke 11	1,5/5 ¹⁾	40	35	30
02	Weerdingermarke 19	1,5/5 ¹⁾	40	35	30
03	Weerdingermarke 28	1,5/5 ¹⁾	40	35	30
		meters			

- 1) De beoordelingshoogte bedraagt 1,5 meter in de dagperiode en 5 meter in de avond- en nachtperiode.

- 4.2. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr,LT) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties en door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten in de volgende incidentele bedrijfssituatie:
- afvoer kuikens in avond- of nachtperiode (twaalf dagen per jaar in de avond- of nachtperiode)
Mag ter plaatse van de beoordelingspunten, zoals vastgelegd in het aan deze vergunning verbonden akoestisch rapport van Sain met projectnummer 2012-3064-1 van 20 maart 2018, niet meer bedragen dan:

Beoordelingspunt		Hoogte	Avondperiode van 19.00 tot 23.00 uur	Nachtperiode van 23.00 tot 07.00 uur
01	Weerdingermarke 11	5 ¹⁾	36	33
02	Weerdingermarke 19	5 ¹⁾	39	36
03	Weerdingermarke 28	5 ¹⁾	38	35
		meters		

- 1) De beoordelingshoogte bedraagt 5 meter in de avond- en nachtperiode.

- 4.3. Het maximale geluidniveau (LAm_{ax}) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, en door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten in de representatieve bedrijfssituatie en de incidentele bedrijfssituatie 'afvoer kuikens in avond- of nachtperiode', mag ter plaatse van de beoordelingspunten, zoals vastgelegd in het aan deze vergunning verbonden akoestisch rapport van Sain met projectnummer 2012-3064-1 van 20 maart 2018, niet meer bedragen dan:

Beoordelingspunt		Hoogte	Dagperiode van 07.00 tot 19.00 uur	Avondperiode van 19.00 tot 23.00 uur	Nachtperiode van 23.00 tot 07.00 uur
01	Weerdingermarke 11	1,5/5 ¹⁾	60	60	60
02	Weerdingermarke 19	1,5/5 ¹⁾	60	60	60
03	Weerdingermarke 28	1,5/5 ¹⁾	60	60	60
		meters			

- 1) De beoordelingshoogte bedraagt 1,5 meter in de dagperiode en 5 meter in de avond- en nachtperiode.

- 4.4. Het equivalente geluidniveau (L_{Aeq}), ten gevolge van de indirecte hinder (verkeersaantrekkende werking) mag, tijdens de incidentele bedrijfssituatie 'afvoer kuikens in de avond- of nachtperiode' niet meer bedragen dan 52 dB(A)-etmaalwaarde op de gevel van de woning Weerdingermarke 5.
- 4.5. Geluidmetingen en -berekeningen en de beoordeling van de resultaten ervan moeten worden uitgevoerd volgens de richtlijnen aangegeven in de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", uitgave 1999.

5. HOUDEN VAN DIEREN

5.1. Algemeen

- 5.1.1. In de inrichting mogen ten hoogste de volgende aantallen dieren op het aangegeven huisvestingssysteem aanwezig zijn:

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren
3	Vleeskuikens, warmteheaters en ventilatoren E 5.10 (BWL 2009.14.V5)	28800
2	Vleeskuikens, warmteheater en ventilatoren E 5.10 (BWL 2009.14.V5)	50500
4	Vleeskuikens, chemisch luchtwassysteem E 513 (BWL 2005.01.V5)	45700
	Zoogkoeien A 2.100	200

- 5.1.2. Het aantal aanwezige dieren per diersoort wordt ten minste één keer per maand geregistreerd, waarbij de perioden tussen de registraties van een vergelijkbare tijdsduur zijn. De registraties zijn binnen de inrichting aanwezig en worden gedurende tien jaren bewaard.

- 5.1.3. Ramen en deuren van stallen worden gesloten gehouden voor zover ze geen functie hebben voor luchtinlaat of het doorlaten van personen, dieren, vaste mest of goederen.

6. OPSLAG SPUIWATER

- 6.1.1. Het spuiwater van de luchtwassers (BWL 2005.01.V5) moet worden opgeslagen in een speciaal hiervoor bestemde afgesloten spuiwateropslag;
- 6.1.2. De wanden en vloer van de opslagruimte moeten bestand zijn tegen de invloed van het spuiwater. Bewijzen van de behandeling die de wanden en de vloer van de spuiwateropslag hebben ondergaan moeten binnen de inrichting aanwezig zijn;
- 6.1.3. De stijfheid en sterkte van de spuiwateropslag en de leidingen moet voldoende zijn om schadelijke vervorming als gevolg van overdruk bij vulling of overvulling te voorkomen, terwijl de dichtheid onder alle omstandigheden moet zijn verzekerd;
- 6.1.4. De spuiwateropslag moet voldoende inhoud hebben en mag niet zijn voorzien van een overstort. Afvoer naar een mestkelder / mestopslagruimte is niet toegestaan;
- 6.1.5. De spuiwateropslag mag slechts voor 95% worden gevuld, en moet voorzien zijn van een opschrift met de woorden "OPSLAG SPUIWATER";
- 6.1.6. Indien een vloeistofstandaanwijzer of peilinrichting is aangebracht, moet deze zodanig zijn ingericht dat het uitstromen van vloeistof uit de spuiwateropslag, ook door verkeerde werking of door breuk, wordt voorkomen;

- 6.1.7. De spuiwateropslag moet zijn voorzien van een ontluchtingspijp of ontluchtingsopening met een inwendige middellijn van tenminste 50 mm;
- 6.1.8. In elke aansluiting op de spuiwateropslag beneden het hoogste vloeistofniveau moet zo dicht mogelijk bij de wand een metalen afsluiter zijn geplaatst. Deze moet zodanig zijn uitgevoerd dat duidelijk is te zien of de afsluiter is geopend, dan wel is gesloten;
- 6.1.9. Het laadpunt van de spuiwateropslag moet zich boven een vloeistofkerende vloer bevinden met een oppervlakte van tenminste 3 x 3 meter;
- 6.1.10. Het is niet toegestaan spuiwater in de riolering te brengen;
- 6.1.11. De afvoer van het spuiwater dient te worden geregistreerd (hoeveelheid en concentratie). Deze registratiegegevens worden gedurende een periode van 5 jaar bewaard en zijn beschikbaar voor controle door het bevoegde gezag;
- 6.1.12. Bij het vullen of ledigen van de opslagruimte mag geen verontreiniging van de bodem of het oppervlaktewater plaatsvinden;
- 6.1.13. Bij het afvoeren van spuiwater/percolaat mag de omgeving niet worden verontreinigd. Transport moet plaatsvinden in gesloten tankwagens;
- 6.1.14. Gemorst product moet met behulp van absorptiemateriaal zo spoedig mogelijk worden verwijderd;

7. NAZORG

- 7.1.1. Minimaal een maand voor het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten ten behoeve waarvan vergunning is verleend, doet de inrichting houder van het tijdstip waarop de activiteiten zullen worden beëindigd, melding aan het bevoegd gezag.
- 7.1.2. Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten wordt de inrichting of het betreffende inrichting gedeelte in een schone en ordelijke staat gebracht.
- 7.1.3. Installaties of onderdelen van installaties welke buiten bedrijf zijn gesteld, worden verwijderd tenzij deze in geen goede staat van onderhoud verkeren.
- 7.1.4. Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten worden machines en installaties en/of onderdelen, welke in een slechte staat van onderhoud verkeren en een bedreiging vormen voor het milieu, buiten werking gesteld.
- 7.1.5. Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten worden de in de inrichting aanwezige (gevaarlijke) afvalstoffen uit de inrichting of het betreffende inrichting gedeelte verwijderd.

2 Procedurele aspecten

2.1 Gegevens aanvrager

Op 18 juli 2016 hebben wij een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen van DLV Advies, namens Jansen PVA BV, Noorderdiep 101, 9521 BC Nieuw-Buinen. De aanvraag heeft betrekking op Weerdingermarke 247831 VH te Nieuw-Weerdinge.

2.2 Projectbeschrijving

Het project waarvoor vergunning wordt gevraagd is als volgt te omschrijven: het bouwen van een nieuwe vleeskuikenstal, het verhogen van de dierbezetting in de bestaande vleeskuikenstallen en het bouwen van een nieuwe stal voor zoogkoeien. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag om vergunning.

2.3 Huidige vergunning- en meldings situatie

Op 25 juni 2013, kenmerk 33595 hebben wij aan Jansen PVA BV een revisievergunning ingevolge de Wabo verleend voor een pluimveehouderij, gelegen aan Weerdingermarke 24 te Nieuw-Weerdinge. De inrichting is gelegen op de percelen kadastraal bekend als gemeente Emmen, sectie AA, nummer 310 en 1156.

Op de inrichting gelden naar de voorschriften opgenomen in deze vergunning de van toepassing zijnde voorschriften uit het Activiteitenbesluit.

2.4 Bevoegd gezag

Wij zijn bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag om een omgevingsvergunning. Dit volgt uit artikel 2.4 eerste lid 1 van de Wabo. De activiteiten van de inrichting zijn onder andere genoemd in Bijlage I onderdeel C categorie 7 en 8 van het Bor.

De aanvraag heeft op basis van artikel 2.1 van het besluit omgevingsrecht, in samenhang met de onderdelen B en C van bijlage 1 bij het Besluit omgevingsrecht, betrekking op een vergunningplichtige inrichting. Binnen de inrichting worden meer dan 40.000 stuks pluimvee gehouden.

2.5 Ontvankelijkheid en opschorting procedure

2.5.1 Ontvankelijkheid

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze aan de hand van de Mor getoetst op ontvankelijkheid. Daarbij is gebleken dat een aantal gegevens ontbrak. Naar aanleiding hiervan hebben wij de gemachtigde van de aanvrager op 3 november 2016 en 21 juli 2017 in de gelegenheid gesteld om aanvullende en aangepaste gegevens in te dienen. Op 23 januari 2017, 31 oktober 2017 en 20 maart 2018 hebben wij de aanvullende gegevens ontvangen. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag alsmede de latere aanvulling en aanpassing daarop voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving.

2.6 Adviezen, aanwijzing Minister, Verklaring van geen bedenkingen

In de Wet natuurbescherming (Wnb) is opgenomen dat deze wet aanhaakt bij de Wabo wanneer:

1. een activiteit plaatsvindt in of om een Natura 2000-gebied en deze activiteit de kwaliteit van de habitats en de habitats van soorten verslechtert (handelingen met gevolgen voor beschermde natuurgebieden), en/of;
2. een activiteit plaatsvindt waarbij in onvoldoende mate sprake is van het beschermen van inheemse plant- en diersoorten en het bewaken van de biodiversiteit tegen invasieve uitheemse plant- en diersoorten (handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten).

Wanneer het aanhaken van toepassing is, moet het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning de aanvraag doorsturen naar het bevoegd gezag voor de Wnb (Gedeputeerde Staten van de provincie) met het verzoek een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) af te geven. De aanvrager van de omgevingsvergunning is zelf verantwoordelijk om vooraf na te gaan of een activiteit invloed heeft op Natura 2000-gebieden en/of beschermde flora en fauna.

Het vragen van een vvgb is niet nodig (aanhaken is niet van toepassing) wanneer al toestemming op basis van de Wnb is verkregen (vergunning en/of ontheffing op basis van de Wnb is verleend) of gevraagd op het tijdstip waarop de aanvraag voor een omgevingsvergunning is aangevraagd. Verder is het aanhaken niet van toepassing wanneer voor het voorgenomen project geen vergunning en ontheffing op grond van de Wnb nodig is.

Voor het voorgenomen project is op 15 mei 2017 een vergunning op basis van de Wnb verleend.

2.7 MER-beoordelingsbesluit

De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd heeft betrekking op de realisatie (oprichting, uitbreiding of wijziging) van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren met 56500 dierplaatsen voor vleeskuikens. Dit leidt tot een overschrijding van de drempelwaarden van onderdeel D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage. Dit betekent dat een milieueffectrapport moet worden opgesteld wanneer de voorgenomen activiteit leidt tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Bij besluit van 19 mei 2016 hebben wij besloten dat het niet noodzakelijk is een milieueffectrapport op te stellen.

2.8 Activiteitenbesluit

Binnen de inrichting vinden de volgende activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit:

- lozen van hemelwater dat niet afkomstig is van een bodem beschermende voorziening;
- het in werking hebben van een stookinstallatie;
- opslag van mengvoer in silo's;
- opslag van drijfmest;
- het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven;
- toepassing van emissiearme (huisvestings)systemen, waaronder een luchtwassysteem.

Voor deze inrichting houdt dit in dat - voor zover deze betrekking hebben op de genoemde (deel)activiteiten - moet worden voldaan aan de volgende artikelen uit het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende Activiteitenregeling:

- paragraaf 3.1.3 Lozen van hemelwater dat niet afkomstig is van een bodem beschermende voorziening;
- paragraaf 3.2.1 Het in werking hebben van een stookinstallatie, niet zijnde een grote stookinstallatie;
- paragraaf 3.4.5 Opslaan van agrarische bedrijfsstoffen;
- paragraaf 3.4.6 Opslaan van drijfmest en digestaat;
- paragraaf 3.5.8 Houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven;
- hoofdstuk 1, afdelingen 2.1, 2.2 en 2.10 van hoofdstuk 2 en hoofdstuk 6 (overgangsbepalingen), voor zover dit betrekking heeft op de activiteiten of deelactiviteiten van de inrichting, zoals voornoemd opgenomen en afdelingen 2.3 en 2.4 met betrekking tot de gehele inrichting.

3 Overwegingen Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

3.1 DIERENVERBLIJVEN EN EMISSIE

Dieraantallen en (huisvestings)systemen vergund

Voor de inrichting is op 25 juni 2013 een omgevingsvergunning verleend voor het veranderen en in werking hebben van de gehele inrichting (revisievergunning).

In tabel 1 zijn het aantal dieren, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OUE/s) en de fijn stofemissie (gram PM₁₀ per jaar) weergegeven op basis van de geldende vergunning. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 1: geldende vergunning.

Stal	Rav-code	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijn stof	
				Ammoniak-emissie-factor	Totaal ammoniak	Geur-emissie-factor	Totaal geur	Factor fijn stof	Totaal fijn stof
3	E 5.10	Vleeskuikens, warmteheaters en ventilatoren	25000	0,035	875	0,33	8250	22	550000
2	E 5.10	Vleeskuikens, warmteheaters en ventilatoren	43500	0,035	1522,5	0,33	14355	22	957000
		Subtotaal	68500		2397,5		22605		1507000

Dieraantallen en (huisvestings)systemen aanvraag

Het aantal dieren waarvoor vergunning wordt gevraagd, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OUE/s) en de fijn stofemissie (gram PM₁₀ per jaar) zijn in tabel 2 weergegeven. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 2: aangevraagde vergunning.

Stal	Rav-code	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijn stof	
				Ammoniak-emissie-factor	Totaal ammoniak	Geur-emissie-factor	Totaal geur	Factor fijn stof	Totaal fijn stof
3	E 5.10	Vleeskuikens, warmteheaters en ventilatoren	28800	0,035	1008	0,33	9504	22	633600
2	E 5.10	Vleeskuikens, warmteheaters en ventilatoren	50500	0,035	1767,5	0,33	16665	22	1111000
4	E 5.13	Vleeskuikens, chemisch luchtwassysteem	45700	0,020	914	0,23	10511	14	639800
	A2.100	Zoogkoeien	200	4,1	820	Niet vastgesteld		86	17200
		Subtotaal			4509,5		36680		2401600

Toepassing (huisvestings)systemen

In de vleeskuiken stallen worden (huisvestings)systemen toegepast waarbij is verwezen naar een systeemnummer. De uitvoering van deze (huisvestings)systemen in de stallen 2, 3 en 4 moet overeenkomen met de beschrijving van dat huisvestingssysteem. Dit is opgenomen in artikel 3.123 van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Op basis van de gegevens bij de aanvraag is vastgesteld welke huisvestingssystemen in de aanvraag zijn opgenomen. Deze systemen zijn vermeld in tabel 2. Voor de berekening van de emissies uit de dierenverblijven kan terecht van de in deze tabel opgenomen emissiefactoren worden uitgegaan.

Doordat artikel 3.123 een rechtstreekse werking heeft zijn voor dit onderdeel geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

3.2 BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunning voorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij voorkeur bij de bron – te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Vanaf januari 2013 moet bij het bepalen van BBT rekening worden gehouden met BBT-conclusies en bij ministeriele regeling aangewezen informatiedocumenten over BBT.

BBT-conclusies is een document met de conclusies over BBT, vastgesteld overeenkomstig artikel 13, vijfde en zevende lid van de Richtlijn industriële emissies (RIE). Het vijfde lid verwijst naar BBT-conclusies vastgesteld na 6 januari 2011 onder het regime van de RIE. Het zevende lid verwijst naar de bestaande BREFs. Het hoofdstuk uit deze BREF's waarin de BBT-maatregelen staan (BAT hoofdstuk), geldt als BBT-conclusies, totdat nieuwe BBT-conclusies zijn vastgesteld.

BBT-conclusies worden door de Europese commissie vastgesteld en bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie (een uitvoeringsbesluit van de Europese commissie dat gericht is tot de lidstaten). Zij worden daarom niet meer apart aangewezen in de Regeling omgevingsrecht.

IPPC-installatie

De Europese richtlijn industriële emissies (RIE) geeft milieueisen voor de installaties die genoemd staan in de bij de richtlijn behorende bijlage I. Wanneer een installatie daar genoemd is, spreken we van een IPPC-installatie. Voor veehouderijen vallen de volgende installaties onder de werking van de RIE:

- meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee, of;
- meer dan 2.000 plaatsen voor vleesvarkens (van meer dan 30 kg), of;
- meer dan 750 plaatsen voor zeugen.

De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd, heeft betrekking op de realisatie van een bedrijf met 125.000 dierplaatsen voor vleeskuikens. Hiermee wordt de ondergrenswaarde van 40.000 plaatsen voor vleeskuikens overschreden waardoor de installatie moet worden aangemerkt als een IPPC-installatie. Het toetsingskader wordt gevormd door de betreffende artikelen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht waarin de RIE is geïmplementeerd.

BBT-documenten

Er moet worden voldaan aan de BBT-conclusies voor de hoofactiviteit en aan andere relevante BBT-conclusies.

Op grond van bijlage 1 van de Regeling omgevingsrecht moet voor het bepalen van BBT voor de installaties en processen binnen de inrichting aanvullend een toetsing plaatsvinden aan relevante aangewezen informatiedocumenten over BBT.

Uit jurisprudentie met betrekking tot het bepalen van BBT bij het toetsten aan BBT-conclusies bij vergunningverlening is gebleken dat het bevoegd gezag bij het toetsten aan BBT-conclusies de actualiteit hiervan moet nagaan ten aanzien van de ontwikkelingen van BBT die sinds het vaststellen van de BBT-conclusies hebben plaatsgevonden. Bronnen voor ontwikkelingen ten aanzien van BBT zijn onder andere de concepten van de herziene BREFs.

Wij hebben rekening gehouden met de volgende BBT-conclusies:

Categorie in bijlage 1 RIE	Belangrijkste BBT-conclusies	Ook van belang zijnde BBT-conclusies / BREF's
6.6 Intensieve pluimvee- of varkenshouderij: a. met meer dan 40 000 plaatsen voor pluimvee	BBT conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij	BREF op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB) BREF Energie-efficiëntie

Naast de BBT-conclusies hebben wij rekening gehouden met de volgende in de bijlage bij de Regeling omgevingsrecht (Mor) aangewezen informatiedocumenten over beste beschikbare technieken:

- Nederlandse richtlijn bodembescherming (NRB), maart 2012;
- Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij, juni 2007;
- Oplegnotitie BREF Intensieve pluimvee- en varkenshouderij, juli 2007 en februari 2017;

Een verdere beschouwing van de beste beschikbare technieken is terug te vinden bij de afzonderlijke toetsing van de relevante milieucomponenten.

In dit hoofdstuk is specifiek ingegaan op de BBT-conclusies.

BBT-conclusies

BBT conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij

De BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij bevatten de volgende aspecten.

Milieubeheerssystemen

Een IPPC-veehouderij heeft al diverse, uitgebreide, verplichtingen op grond van hoofdstuk VI van het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet, voor de registratie van productie, aan- en afvoer en het gebruik van meststoffen. Deze administratie moet aan de Minister (LNV) worden verstrekt en 5 jaar op het bedrijf worden bewaard.

Deze registratie omvat ook een registratie van het aantal dieren per diercategorie. Een vergelijkbare registratieplicht is ook opgenomen in artikel 3.120 Activiteitenbesluit.

Genoemde registraties kunnen dienen als basis voor het milieubeheerssysteem en worden aangevuld met bijvoorbeeld gegevens over energieverbruik, waterverbruik, scholing en instructie en afvoer van afval. Voor luchtwassers zijn gedragsvoorschriften verplicht op grond van artikel 3.125 Activiteitenbesluit. Deze eisen gelden ook voor IPPC-bedrijven.

Goede bedrijfspraktijken

Dit aspect vertaalt zich in noodplannen, voorlichting en opleiding van personeel en het onderhouden van installaties.

Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit (voor zover dit van toepassing is) en deze vergunning. Daarnaast zijn hiervoor regels opgenomen in de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet). Dit geldt voor de voorlichting en opleiding van personeel en het onderhoud van gereedschap, machines en installaties (arbeidsmiddelen). Om veilig en gezond te kunnen werken dienen arbeidsmiddelen in goede staat te verkeren en op de juiste wijze te worden gebruikt. Voor specifieke installaties zijn controlevoorschriften opgenomen in het Activiteitenbesluit (voor zover dit van toepassing is) en deze vergunning.

Een ander onderdeel van een goede bedrijfspraktijk is het zodanig situeren van activiteiten om overlast naar de omgeving te beperken. Dit vindt zijn uitwerking in de verschillende toetsingskaders die in deze beoordeling zijn behandeld.

Verder gaat het om het zodanig opslaan van dode dieren dat emissies worden voorkomen of verminderd. De regels voor het opslaan en afvoeren van dode dieren (kadavers) staan in de Regeling dierlijke producten. In de omgevingsvergunning is geen verdere toets nodig.

Voedingsbeheer

De uitstoot van mineralen uit mest, waar dit aspect betrekking op heeft, is geïmplementeerd in het mestbeleid en behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets.

Efficiënt gebruik van water / emissies uit afvalwater

In de BBT-conclusies worden een aantal waterbesparende maatregelen beschreven. Het gaat hierbij om gebruik van hogedrukreinigers welke zuiniger zijn bij het schoonspuiten van stallen, het ijken, controleren en onderhouden van drinkwaterinstallatie en het bijhouden van het waterverbruik. Hiervoor gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit. Voor het uitrijden van afvalwater gelden eveneens de voorschriften uit het Activiteitenbesluit en voor het lozen van afvalwater met meststoffen geldt het Besluit gebruik meststoffen.

Efficiënt gebruik van energie

In de BBT-conclusies worden enkele aspecten als isolatiewaarden in stallen, ventilatiewijzen en verlichting beschreven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing zoals elders in de beoordeling van de aanvraag is opgenomen.

Om te voldoen aan deze BBT conclusie kan worden aangesloten bij de eisen in artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit. Energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar zijn verplicht bij een energieverbruik van meer dan 50.000 kilowattuur aan elektriciteit of 25.000 kubieke meter aardgasequivalenten aan brandstoffen. In bijlage 10 van de Activiteitenregeling zijn voor de agrarische sector erkende maatregelen opgenomen. Deze maatregelen geven een meer gedetailleerde invulling aan de technieken in deze BBT-conclusie. Bij een hoger energieverbruik kunnen aanvullende maatregelen of kan een energieonderzoek bij de aanvraag worden verplicht.

Stofemissies

Nieuwe pluimveestallen moeten op grond van het Besluit emissiearme huisvesting een techniek toepassen die de emissie van fijn stof reduceert. De nieuwe stal wordt voorzien van een chemische luchtwasser. Deze voldoet aan het Besluit emissiearme huisvesting.

Huisvesting

In de BBT-conclusies zijn, voor wat betreft de diercategorieën waarvoor voldoende bewezen technieken zijn ontwikkeld, huisvestingsystemen beschreven welke voldoen aan het criterium BBT. De passende maatregelen tegen verontreiniging zijn voor de vergunninghouder hierbij niet alleen op het gebruik van de stallen van toepassing, maar ook op de kosten, bouwwijze, ontwerp, onderhoud en ontmanteling ervan. Hierbij spelen de emissies van ammoniak, geur, stof en geluid een rol, maar ook het energieverbruik en het afvalwater zijn afwegingscriteria.

In onderhavige situatie wordt bij de vleeskuikens, emissiearme huisvesting- en stalsystemen toegepast. Uit de beoordeling hierna onder het kopje 'BBT dierenverblijven voor ammoniak (hoofdstuk 3.3 Ammoniakemissie uit dierenverblijven) en BBT dierenverblijven voor zwevende deeltjes (hoofdstuk 3.5 Emissie zwevende deeltjes uit dierenverblijven)' blijkt dat de toegepaste emissiearme (huisvestings)systemen voldoen aan het criterium dat het toepassen van de BBT vereist.

Opslag van varkens- en pluimveemest

Voor de opslag van mest wordt onderscheid gemaakt in vaste en vloeibare mest (drijfmest). Voor de vloeibare mest geldt dat deze in een afgedekte opslag moet worden bewaard (bijv. mestbassin of mestkelder). Voor de vaste mestopslagen geldt dat deze op een dichte vloer moet worden opgeslagen met afdekking dan wel percolaatopvang. Waar van toepassing gelden de voorschriften zoals deze zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit of deze vergunning.

Het uitrijden van varkens- en pluimveemest

Zoals bij de voerstrategieën is aangegeven, heeft dit aspect betrekking op het mestbeleid en behoeft in de omgevingsvergunning geen verdere toets. Het uitrijden van mest is een aspect dat buiten de inrichting plaatsvindt.

Voor wat betreft de emissies (ammoniak, geur, zwevende deeltjes (stof) en geluid) wordt hier volstaan met een verwijzing naar de volgende hoofdstukken waarin dit is beschouwd.

BREF op- en overslag bulkgoederen (BREF ESB)

De BREF ESB is van toepassing op de opslag, het transport en de verlading van vloeistoffen, vloeibare gassen en vaste stoffen bij IPPC-installaties onafhankelijk van de sector of industrie. Deze horizontale BREF gaat in op de emissies naar de lucht, bodem, water, waarbij de meeste aandacht uitgaat naar de emissies naar de lucht. De informatie met betrekking tot emissies van de opslag, handling en transport van vaste stoffen is gericht op stof.

In de categorie specifieke BREF's (primaire BREF's) zijn ook technieken opgenomen voor op- en overslag. Die technieken zijn dan specifiek voor die branche. De specifieke maatregelen de primaire BREF's verdienen de voorkeur boven de generieke maatregelen uit de horizontale BREF's. Zo zijn in de BREF IV specifieke maatregelen opgenomen voor de opslag van dierlijke mest.

Voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen en de opslag van vloeistoffen en gassen in opslagtanks zijn voorwaarden gesteld in de PGS-richtlijnen. Deze zijn van toepassing op basis van de algemeen werkende regels in het Activiteitenbesluit of op basis van de voorschriften die in deze vergunning zijn gesteld. De technische en organisatorische maatregelen uit de BREF ESB zijn verwerkt in deze Nederlandse BBT-documenten.

De eisen aan emissies naar de lucht uit deze BREF zijn opgenomen in afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit. Deze regels hebben een rechtstreekse werking.

Voor de aangevraagde activiteiten en daarbij behorende voorzieningen zijn, rekening houden met de in dit besluit opgenomen voorschriften, in overeenstemming met de in de BREF ESB genoemde best beschikbare technieken. De maatregelen staan in een redelijke verhouding tot de schaal van de installatie.

BREF Energie-efficiëntie

De BREF Energie-efficiency is van toepassing is op alle RIE-inrichtingen, behalve degenen die vallen onder het systeem van Emissiehandel. Deze BREF bevat derhalve richtsnoeren en conclusies inzake technieken voor energie-efficiëntie die voor alle onder de RIE vallende installaties in het algemeen als BAT-compatibel worden beschouwd. Deze BREF:

- bevat geen specifieke informatie over processen en activiteiten in sectoren die onder andere BREF-documenten vallen;
- stelt geen sectorspecifieke BBT vast.

3.3 AMMONIAKEMISSION UIT DIERENVERBLIJVEN

BBT dierenverblijven ammoniak

Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de Beste Beschikbare Technieken in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Besluit emissiearme huisvesting landbouwhuisdieren (Besluit emissiearme huisvesting), de Wet ammoniak en veehouderij (Wav), de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (artikel 2.22, derde lid) en het Besluit omgevingsrecht (artikelen 5.3 en 5.4).

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen zijn maximale emissiewaarden voor ammoniak opgenomen in het Besluit emissiearme huisvesting. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingsstelsel voldoet aan de in het Besluit emissiearme huisvesting gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingsstelsel een voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare techniek is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingsstelsel worden aangemerkt als de beste beschikbare techniek.

De Wav legt een aanvullende toets op bij IPPC-installaties (artikel 3, derde lid). Rekening houdend met de technische kenmerken en de geografische ligging van de inrichting en de plaatselijke milieumomstandigheden kan het nodig zijn om een strengere emissiegrenswaarde dan de maximale emissiewaarde volgens het Besluit emissiearme huisvesting landbouwhuisdieren (= het niveau van BBT-technieken) op te nemen in de omgevingsvergunning.

Toetsing ammoniak op basis van het Besluit emissiearme huisvestingssystemen

In tabel 3 is per diercategorie per stal de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingssysteem gezet.

Emissiefactor op basis van bijlage 1 van de Rav en maximale emissiewaarde op basis van bijlage 1 van het Besluit emissiearme huisvestingssystemen.

Tabel 3: huisvestingssystemen aangevraagde situatie.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren	Emissiefactor (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)
3	Vleeskuikens	28800	0,035	0,045
2	Vleeskuikens	50500	0,035	0,045
4	Vleeskuikens	45700	0,020	0,035
	Zoogkoeien	200	4,1	Niet vastgesteld

De bestaande stallen (stal 2 en 3) overschrijden de emissiefactor van het huisvestingssysteem de maximale emissiewaarde niet. Het aantal dieren wijzigt wel, maar het huisvestingssysteem wordt niet vergroot vandaar dat kolom A van het Besluit emissiearme huisvestingssystemen geldt voor de stallen 2 en 3.

Stal 4 moet voldoen aan kolom B, het dierenverblijf wordt opgericht na 1 juli 2015 maar voor 1 januari 2020. De geplande uitvoering van stal 4 voldoet ook aan kolom C van het Besluit emissiearme huisvesting. Mocht de stal onverhoopt toch na 2020 worden gerealiseerd, dan voldoet de uitvoering nog aan het besluit.

De uitvoering van deze stallen voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

Voor zoogkoeien geldt geen maximale emissiewaarde.

Beleidslijn IPPC

De aanvraag heeft betrekking op een uitbreiding van het aantal te houden dieren. De ammoniakemissie in de aangevraagde situatie op basis van het niveau van de maximale emissiewaarde van het Besluit emissiearme huisvesting bedraagt minder dan 5.000 kg NH₃ per jaar, zie tabel 2. In dat geval kan worden volstaan met het toepassen van BBT. De toegepaste technieken voldoen aan de eis van het toepassen van de Beste Beschikbare Technieken (BBT). De technische kenmerken en de geografische ligging van de inrichting of de plaatselijke milieuomstandigheden vormen geen reden een strengere emissiegrenswaarde vast te stellen voor deze IPPC-installatie.

Voor het terugdringen van de ammoniakemissie uit de stal kiest de aanvrager voor het toepassen van een chemische luchtwasser. Dit luchtwassysteem is niet als algemeen toepasbaar systeem beschreven in de BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij. De reden daarvoor is de hoge uitvoeringskosten (stijging van het energieverbruik en het produceren van afvalwater).

Door toepassing van dit luchtwassysteem wordt een vergaande reductie van de ammoniakemissie, geuremissie en fijn stofemissie bereikt. Voor ammoniak gaat deze reductie verder dan de maximale emissiewaarde die voor de betreffende diercategorie in het Besluit emissiearme huisvesting is opgenomen. De negatieve milieueffecten wegen niet op tegen deze positieve effecten.

Het aangevraagde luchtwassysteem is een algemeen gebruikt en geaccepteerd systeem in de intensieve veehouderij. Ondanks de negatieve milieueffecten, zoals het energie- en waterverbruik, gaat het om een systeem dat kan worden aangemerkt als de best beschikbare techniek.

Conclusie BBT dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel ammoniak aan de eisen van het Besluit emissiearme huisvesting. Er is geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

Ammoniakemissie dierenverblijven

Toetsingskader

Voor zover het de ammoniakemissie uit dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav).

De dierenverblijven van onderhavige inrichting liggen niet binnen een zone van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied. Voor deze inrichting geldt op grond van de Wav geen beperking met betrekking tot het ammoniakplafond. Aan het gestelde in de Wav wordt voldaan.

Conclusie ammoniakemissie uit dierenverblijven

De ammoniakemissie vanuit de dierenverblijven vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

3.4 GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN

Toetsingskader

De aanvraag is getoetst aan de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv).

De volgende normen voor de geurbelasting en afstandseisen zijn van toepassing:

Ligging en aard geurgevoelig object	Afstandseis / norm	Waarde
<i>Geen onderdeel veehouderij</i>		
In de bebouwde kom	norm	2 OU _E /m ³
In het buitengebied	norm	8 OU _E /m ³
In de bebouwde kom	afstand gevel/buitenzijde geurgevoelig object	100 meter
In het buitengebied	afstand gevel/buitenzijde geurgevoelig object	50 meter
<i>Onderdeel veehouderij</i>		
In de bebouwde kom	Afstand emissiepunt-gevel	50 meter
In het buitengebied	Afstand emissiepunt-gevel	25 meter

De geurhinder, die afkomstig is van de inrichting, is getoetst aan de normen voor de geurbelasting en de afstandseisen uit de Wet geurhinder en veehouderij. Wanneer in de gevraagde situatie aan de normen voor de geurbelasting en/of afstandseisen wordt voldaan, dan vormt geurhinder uit dierenverblijven geen weigeringsgrond voor de aanvraag.

Toetsing geurhinder

De geurhinder, die afkomstig is van de inrichting, is getoetst aan de normen voor de geurbelasting en de afstandseisen uit de Wgv.

Wanneer in de gevraagde situatie aan de normen voor de geurbelasting en/of afstandseisen wordt voldaan, dan vormt geurhinder uit dierenverblijven geen weigeringsgrond voor de aanvraag.

Binnen de inrichting worden dieren van diercategorieën gehouden waarvoor geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld (zoogkoeien). Ook worden dieren van diercategorieën gehouden waarvoor wel geuremissiefactoren gelden (vleeskuikens). Voor deze twee delen van de inrichting wordt, voor elk deel afzonderlijk, een beoordeling van de geurhinder opgesteld.

Beoordeling dieren zonder geuremissiefactoren ('vaste afstanden')

In bijlage 1 van de Rgv zijn voor zoogkoeien ouder dan 2 jaar geen geuremissiefactoren opgenomen.

Op grond van de Wgv (artikel 4, eerste lid) betekent dit dat voor deze diercategorieën een vaste afstand tot geurgevoelige objecten binnen een bebouwde kom (tenminste 100 meter) en buiten een bebouwde kom (tenminste 50 meter) moet worden aangehouden. Ook moet op grond van artikel 5 van de Wgv een afstand tussen het geurgevoelige object en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden; deze afstand bedraagt tenminste 50 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten in een bebouwde kom en tenminste 25 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom.

Aan bovengenoemde afstanden wordt voldaan.

Beoordeling dieren met geuremissiefactoren

Bij diercategorieën waarvoor geuremissiefactoren zijn vastgesteld in de geurregeling, moet met behulp van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning' de geurbelasting op het geurgevoelige object worden bepaald. In afwijking hiervan moet tot geurgevoelige objecten bij een andere veehouderij en objecten die op of na 19 maart 2000 hebben opgehouden deel uit te maken van een andere veehouderij een vaste afstand worden aangehouden (artikel 3, tweede lid, van de Wgv). Ook moet op grond van artikel 5 van de Wgv een afstand tussen het geurgevoelige object en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden; deze afstand bedraagt tenminste 50 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten in een bebouwde kom en tenminste 25 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom.

Voor een object dat op of na 19 maart 2000 is gebouwd op een kavel die op dat tijdstip in gebruik was als veehouderij, en die is gebouwd in samenhang met het geheel of gedeeltelijk buiten werking stellen van deze veehouderij en in samenhang met de sloop van de bedrijfsgebouwen bij deze veehouderij, moet een op grond van de Wgv (artikel 14, tweede lid) een vaste afstand worden aangehouden. Deze afstand bedraagt voor objecten binnen een bebouwde kom tenminste 100 meter en voor objecten buiten een bebouwde kom tenminste 50 meter.

De maximale geurbelasting (norm) op een geurgevoelig object is vastgelegd in artikel 3, derde lid van de Wgv.

Tabel 5:

Een berekening van de geurbelasting met het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning'

Brongegevens:

Volgnr	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	Stal 2	265 109	543 082	5,2	5,4	3,27	4,00	16 665
2	Stal 3	265 080	543 073	4,5	3,9	5,26	0,88	9 504
3	Stal 4	265 135	543 105	2,7	5,6	3,11	4,00	10 511

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
4	Weedingermarke 28	265 203	543 335	8,0	7,3
5	Weedingermarke 32	265 285	543 384	8,0	5,6
6	Weedingermarke 19	264 966	543 432	8,0	3,9
7	Weedingermarke 11	264 750	543 347	8,0	3,3
8	Weedingermarke 5	264 686	543 316	8,0	2,4
9	Herenlandweg 16	265 391	542 699	8,0	1,6
10	Herenlandweg 14	265 368	542 683	8,0	1,7
11	Weedingerkanaal ZZ	264 350	543 700	2,0	1,0

Conclusie geurhinder dierenverblijven

Uit de berekening met V-stacks vergunning blijkt dat wordt voldaan aan de normen voor geurbelasting. Verder wordt aan de in artikel 3 en 5 van de wet geurhinder en veehouderij genoemde minimum afstanden voldaan.

3.5 EMISSIE ZWEVENDE DEELTJES UIT DIERENVERBLIJVEN

BBT dierenverblijven voor zwevende deeltjes

Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de Beste Beschikbare Technieken in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Besluit emissiearme huisvesting, de Wabo (artikel 2.22, derde lid) en het Bor (artikelen 5.3 en 5.4).

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen voor zwevende deeltjes (PM₁₀) zijn maximale emissiewaarden opgenomen in het Besluit emissiearme huisvesting. Het besluit geeft een

goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingssysteem voldoet aan de in het Besluit emissiearme huisvesting gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingssysteem een voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare techniek is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingssysteem worden aangemerkt als de beste beschikbare techniek.

Toetsing zwevende deeltjes (PM₁₀) op basis van het Besluit emissiearme huisvesting
In tabel 6 is per diercategorie per stal de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingssysteem gezet.

Tabel 6: huisvestingssystemen aangevraagde situatie.

Emissiefactor op basis van de lijst met emissiefactoren fijn stof voor de veehouderij en maximale emissiewaarde op basis van bijlage 2 van het Besluit emissiearme huisvesting.

Stal	Diercategorie / huisvestingssysteem	Aantal dieren (gram PM ₁₀ per dierplaats per jaar)	Emissiefactor (gram PM ₁₀ per dierplaats per jaar)	Maximale emissiewaarde
2	Vleeskuikens, E 5.10	28800	22	16
3	Vleeskuikens, E 5.10	50500	22	16
4	Vleeskuikens, E 5.13	45700	14	16

De nieuwe stal, nummer 4, voor 45700 vleeskuikens overschrijdt de emissiefactor van het huisvestingssysteem de maximale emissiewaarde niet. De uitvoering van deze stal voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

Voor de diercategorieën zoogkoeien geldt geen maximale emissiewaarden. Het voorgestelde huisvestingssysteem voor zoogkoeien voldoet daarmee aan de eis van het toepassen van de BBT.

Stallen 2 en 3 voor 79300 vleeskuikens is een dierenverblijf dat is opgericht voor 1 juli 2015. Voor deze stal is geen maximale emissiewaarde van toepassing. De uitvoering van deze stal voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

Conclusie BBT dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel zwevende deeltjes aan de eisen van het Besluit emissiearme huisvesting. Er is geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

Luchtkwaliteitseisen

Toetsingskader

In Titel 5.2 Wet milieubeheer en de bijbehorende bijlage 2 bij de Wet milieubeheer zijn grens- en richtwaarden gesteld aan de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht op leefniveau, die wij als toetsingscriteria moeten hanteren.

De grenswaarden hebben betrekking op de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, zwevende deeltjes (PM^{2.5} en PM¹⁰), lood, koolmonoxide en benzeen. Tevens is in deze bijlage een richtwaarde voor ozon gedefinieerd en zijn richtwaarden gegeven voor het totale gehalte in de PM¹⁰ fractie voor arseen, cadmium, nikkel en benzo(a)pyreen.

In beginsel dient ter beperking van de emissies BBT te zijn toegepast. Worden desondanks overschrijdingen van de grenswaarden verwacht en er is sprake van een in betekenende mate bijdrage van de inrichting, dan moet worden gezocht naar aanvullende eisen of alternatieven, waardoor de bijdrage van de inrichting per saldo niet groter wordt dan voor het te nemen besluit voor de vergunningverlening.

Op grond van artikel 5.16, eerste lid, van de Wet milieubeheer kan de vergunning alleen worden verleend, als aannemelijk gemaakt kan worden dat voldaan wordt aan (minimaal) één van de volgende criteria:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- b. er is - al dan niet per saldo - geen verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. de bijdrage aan de concentratie van een stof is 'niet in betekenende mate' (NIBM);
- d. het project is genoemd of past binnen het NSL of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Toetsing

De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor agrarische inrichtingen hebben betrekking op zwevende deeltjes (PM_{2,5} en PM₁₀). De stof stikstofdioxide komt voornamelijk vrij bij verbrandingsprocessen. Gezien de activiteiten van de inrichting kan worden gesteld dat geen of nauwelijks stikstofdioxide wordt uitgestoten. De andere genoemde stoffen (zwaveldioxide, lood, koolmonoxide, benzeen en ozon) zijn niet relevant bij een agrarisch bedrijf. Aan de grenswaarden die voor deze stoffen zijn vastgesteld, is niet getoetst. Gezien de aard van de inrichting (veehouderij) zullen deze niet worden overschreden.

Voor zwevende deeltjes zijn de volgende grenswaarden opgenomen:

- 24 uurgemiddelde grenswaarde van 50 µg/Nm³ voor PM¹⁰, waarbij geldt dat deze maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden;
- jaargemiddelde grenswaarde van 40 µg/Nm³ voor PM¹⁰;
- jaargemiddelde grenswaarde van 25 µg/Nm³ voor PM^{2,5}.

Voor het berekenen van de concentratie van PM^{2,5} zijn nog niet in alle gevallen emissiefactoren bekend. Tot die tijd zal voor de beoordeling van PM^{2,5} worden uitgegaan van een publicatie van het Planbureau voor de leefomgeving. Op basis van een onderzoek van het RIVM ("Attainability of PM^{2,5} air quality standards, situation for the Netherlands in a European context, J. Matthijsen, B.A Jimmink, F.A.A.M de Leeuw en W. Smeets, Planbureau voor de Leefomgeving, Bilthoven 2009) wordt geconcludeerd dat wanneer aan de norm voor PM¹⁰ wordt voldaan, dit ook geldt voor de norm voor PM^{2,5}. De veehouderijen zijn geen belangrijke bron van fijn stof uitstoot. Het aandeel PM^{2,5} binnen de uitgestoten hoeveelheid PM¹⁰ bij volièrestallen voor pluimvee bedraagt ongeveer 6% (zie rapport: Maatregelen ter vermindering van fijnstofemissie uit de pluimveehouderij; effect van een oliefilm op het strooisel in volièrehuisvesting voor leghennen, ASG, februari 2009, rapport 195). Als de luchtkwaliteit aan de PM¹⁰ normen voldoet, dan geldt dit ook voor de PM^{2,5} norm. Daarbij ligt de achtergrondconcentratie voor PM^{2,5} in Nederland ruimschoots onder de grenswaarde.

Op grond van art 2, tweede lid, van het Besluit NIBM kunnen gebieden en bronnen worden aangewezen die geen gebruik kunnen maken van NIBM.

Het bedrijf is aangewezen als vergunningplichtige inrichting voor het houden van landbouwhuisdieren. Met het toepassen van een chemische luchtwasinstallatie worden maatregelen getroffen om de emissie van fijn stof (PM¹⁰) uit dierenverblijven te reduceren.

Uit toetsing van onderhavige aanvraag blijkt dat ten aanzien van de vergunde emissie fijn stof een verslechtering optreedt. Uit de NIBM-toets blijkt dat ten gevolge van de aangevraagde situatie de toename van de emissie fijn stof (PM¹⁰), ten opzichte van de geldende vergunning, 894600 gram per jaar bedraagt. Het dichtstbijzijnde gevoelige object ligt op een afstand van circa 245 meter van het dichtstbijzijnde emissiepunt van de nieuwe stal.

Uit de 'Handreiking fijn stof en veehouderijen' blijkt dat op een afstand van 160 meter een toename van de emissie fijn stof (PM¹⁰) ten gevolge van een uitbreiding met 1376000 gram per jaar als NIBM kan worden beschouwd.

De uitbreiding van de veehouderij draagt niet in betekende mate bij aan de concentratie fijn stof in de buitenlucht. Luchtkwaliteit vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

3.6 (VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ

Het aspect bestrijding van besmettelijke ziekten is een aspect dat primair zijn regeling vindt in andere wetgeving. Daarnaast blijft in het kader van verlening van een vergunning krachtens de Wabo ruimte voor een aanvullende toets. Indien door het in werking zijn van de inrichting risico's voor de volksgezondheid kunnen ontstaan, moeten deze risico's als gevolg voor het milieu bij de beoordeling van de aanvraag worden betrokken.

Het toetsingskader

Op basis van alle tot nu toe bekende rapporten kunnen geen eenduidige conclusies worden getrokken om duidelijke uitspraken te kunnen doen over de onaanvaardbare gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen. Dit wordt als zodanig ook bevestigd door alle tot nu toe gedane uitspraken door de ABRS en rechtbanken, waaruit blijkt dat er geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zijn om de volksgezondheid mee te nemen bij de verlening van de omgevingsvergunning milieu.

Voor het opstellen van één beoordelingskader is onvoldoende wetenschappelijke kennis aanwezig. Ook kan geen relatie worden gelegd tussen de afstand tot veehouderijen en de gezondheidsrisico's voor omwonenden.

Op 7 juli 2016 verschenen de volgende onderzoeksrapporten:

- Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO), RIVM, juli 2016, RIVM Rapport 2016-0058;
- Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodellering, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 959;
- Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen: verkenning van opties, kosten en effecten op de gezondheidslasten van omwonenden, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 949.

Deze rapporten betreffen de nieuwste wetenschappelijke inzichten die bij de afweging voor gezondheid moeten worden betrokken.

In het VGO-onderzoek is aangegeven dat gezondheidsrisico's aanwezig kunnen zijn bij met name pluimveehouderijen en in gebieden waar veel veehouderijen liggen (veedichte gebieden waar meer dan 15 veehouderijen binnen 1 km van een burgerwoning zijn gelegen). Het rapport 'Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij' concludeert dat de grenswaarde, die door de Gezondheidsraad is vastgesteld voor endotoxine, overschreden wordt binnen 200 meter van een varkenshouderij en binnen 500 meter van een pluimveehouderij. Voor varkenshouderijen geldt dat de maatregelen, die genomen moeten worden om te voldoen aan bestaande normen voor fijn stof en geur, ook de emissie van endotoxine beperken. Voor pluimveehouderijen is de overschrijding van endotoxine zodanig dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Het rapport 'Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen' geeft inzicht in de maatregelen die door de ondernemer in stallen genomen kunnen worden om een extra reductie van de emissie van bioaerosolen te realiseren, bovenop de reductie die al plaatsvindt door het toepassen van technieken om de fijn stof emissie te reduceren. In het rapport is ook een synthese uitgevoerd welke maatregelen op basis van de kosten en de behaalde reductie het meest perspectiefvol zijn.

De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

Het toetsingskader naar aanleiding van de op 7 juli 2016 gepresenteerde onderzoeken is ontwikkeling. Een eenduidige tekst voor de beoordeling is nog niet beschikbaar. De landelijke handreiking 'Veehouderij en Gezondheid' is in voorbereiding. De inrichting wordt uitgebreid met een nieuwe stal voor vleeskuikens. Ten gevolge van de toename van het aantal dieren en de omvang van de activiteiten in de inrichting, zijn gevolgen voor de volksgezondheid niet uitgesloten.

Maatregelen en voorzieningen

Bepalingen ingevolge de Wet dieren en de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren van toepassing. Deze bepalingen waarborgen dat dierziekten binnen de inrichting worden voorkomen, dan wel worden bestreden. Het gaat daarbij onder andere om het gebruik van bedrijfskleding, het naleven van een hygiëneprotocol en het schoonmaken en ontsmetten van veetransportwagens.

De nieuwe vleeskuikenstal wordt voorzien van een luchtwassysteem. Hierdoor wordt, naast de emissie van ammoniak, geur en zwevende deeltjes (fijn stof), ook de emissie van zoönosen of endotoxinen uit deze stal voorkomen of zeer sterk beperkt. Endotoxinen zitten aan de grovere stofdeeltjes. Ook de emissie van deze stofdeeltjes wordt verminderd door de luchtwasser.
De bestaande vleeskuikenstallen wijzigen qua stalsystemen niet.

Beoordeling en conclusie

De inrichting levert niet zodanige risico's op voor de volksgezondheid dat de vergunning om die reden moet worden geweigerd.

Voor zover gezondheidsrisico's kunnen ontstaan door geur-, fijn stof- of geluidemissie wordt erop gewezen dat voor deze emissies wettelijke toetsingskaders beschikbaar zijn. Aan de geldende normstellingen, dan wel bepalingen uit de Wet geurhinder en veehouderij c.q. de gemeentelijke geurverordening, hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer en de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening c.q. de gemeentelijke Nota industrielawaai wordt voldaan (zie ook de overwegingen in de hoofdstukken 'Geurhinder uit dierenverblijven', 'Geluid' en 'Luchtkwaliteit'). Gezondheidsrisico's door deze aspecten worden uitgesloten geacht.

Voor dierenverblijven voor pluimvee zijn maximale emissiewaarden voor zwevende deeltjes (PM¹⁰) opgenomen in het Besluit emissiearme huisvesting. Aan deze emissiewaarden, die van toepassing zijn op dierenverblijven die op of na 1 juli 2015 zijn of worden opgericht, wordt voldaan (zie het hoofdstuk 'Emissie zwevende deeltjes uit dierenverblijven').

Voor micro-organismen en het voorkomen van zoönosen zijn geen normen of grenswaarden beschikbaar. Alleen voor endotoxinen geeft de Gezondheidsraad een aanbeveling om de gezondheidskundige advieswaarde voor werknemers te verlagen naar 30 EU per kubieke meter lucht als advieswaarde voor de algemene bevolking. Deze aanbeveling is niet wettelijk verankerd.

Als voorschrift in de omgevingsvergunning is vastgelegd dat de inrichting schoon moet zijn en in goede staat van onderhoud moet verkeren.

De (goede) werking van de huisvestingssytemen wordt geregeld via artikel 3.123, tweede en derde lid van het Activiteitenbesluit. De artikelen in hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit hebben een rechtstreekse werking. Wanneer wordt voldaan aan de artikelen uit de hoofdstukken 2 en 3 van het Activiteitenbesluit, de bijbehorende ministeriele regeling en de vigerende wetgeving ten aanzien van volksgezondheid en besmettingsgevaar, zijn er geen redenen om een onderzoekverplichting op te leggen met betrekking tot volksgezondheid.

3.7 OVERIG AGRARISCH

Directe ammoniakschade

De effecten van ammoniak op planten in de directe omgeving van stallen zijn beoordeeld aan de hand van het rapport 'Stallucht en Planten' dat in 1981 is opgesteld door het Instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek. Dit rapport is bedoeld ter beoordeling van directe ammoniakschade veroorzaakt door de uitstoot van ammoniak bij intensieve kippen- en varkensbedrijven op gevoelige gewasgroepen (kasteelt, fruitteelt en boomkwekerij). Andere gewasgroepen lopen een verwaarloosbare kans beschadigd te worden. Uit jurisprudentie is gebleken dat minimaal een afstand van 50 meter moet worden aangehouden ten opzichte van kasteelt en coniferen. Ten opzichte van minder gevoelige planten en bomen, zoals een fruitboomgaard, is een afstand van 25 meter toereikend.
In de nabijheid van het bedrijf zijn geen tuinbouwkassen, veld met coniferen of een fruitboomgaard aanwezig. Onderhavige aanvraag draagt niet bij aan mogelijke directe ammoniak schade.

3.8 AGRARISCH AFVALWATER

Het toetsingskader

Het lozen van afvalwater vanuit de inrichting op de riolering valt onder de reikwijdte van de Wet

algemene bepalingen omgevingsrecht. Voor een aantal lozingen gelden algemene regels die zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit milieubeheer.

De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

In de inrichting komen de volgende afvalwaterstromen vrij:

- reinigingswater bij het reinigen van de stallen;
- spuiwater bij het wassen van de ventilatielucht in de chemische luchtwasser;
- overig afvalwater van huishoudelijke aard.

Maatregelen en voorzieningen

De maatregelen en voorzieningen voor de volgende lozingen zijn niet beoordeeld omdat hiervoor in het Activiteitenbesluit milieubeheer in de aangegeven artikelen eisen zijn gesteld:

- het lozen van het spuiwater uit een luchtwassysteem, artikel 3.126;
- het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het reinigen van dierenverblijven, artikel 3.127;

Het spuiwater van de chemische luchtwasser wordt afgevoerd naar de spuitwateropslag. Dit betreft een silo met een inhoud van 100 m³. Voor de opslag van spuiwater bij inrichtingen type C gelden geen specifieke eisen uit het Activiteitenbesluit. Voor de opslag van spuiwater in een tank zijn daarom specifieke voorschriften in deze vergunning opgenomen. Omdat de inrichting een IPPC-installatie is gelden de bodemvoorschriften uit het Activiteitenbesluit.

Beoordeling en conclusie

Voor een aantal specifieke afvalwaterstromen gelden de eisen van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Doordat de aangegeven artikelen een rechtstreekse werking hebben worden geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

Met betrekking tot de andere afvalwaterstromen blijkt uit de beoordeling van de aanvraag dat door het bedrijf voldoende maatregelen en voorzieningen zijn getroffen. In de vergunning zullen geen specifieke voorschriften voor het te lozen van deze afvalwaterstromen worden gesteld.

3.9 BODEM

Voor wat betreft het aspect bodembescherming valt het bedrijf gedeeltelijk onder het Activiteitenbesluit. Het betreft de activiteiten die in hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit zijn opgenomen. In het kader van deze vergunning hoeven de volgende activiteiten niet te worden beoordeeld:

- opslaan en overslaan van goederen (artikelen 3.31 tot en met 3.40);
- opslaan van agrarische bedrijfsstoffen (artikelen 3.45 tot en met 3.49);
- opslaan van drijfmest (artikelen 3.50 tot en met 3.52);
- houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven (artikel 3.122).

3.10 GELUID

Toetsingskader directe hinder

De geluidsbelasting als gevolg van de inrichting (directe hinder) is getoetst aan de 'Handreiking industrielawaai en vergunningverlening (VROM, 1998)', verder te noemen de 'Handreiking'. De Handreiking is opgesteld als hulpmiddel bij het voorkomen en beperken van hinder door industrielawaai.

Omdat de gemeente Emmen nog geen beleid ten aanzien van industrielawaai heeft vastgesteld is bij het opstellen van de geluidsgrenswaarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau aansluiting gezocht bij hoofdstuk 4 van de Handreiking. In hoofdstuk 4 worden geen grenswaarden gegeven voor het maximale geluidsniveau. In paragraaf 3.2 van de Handreiking worden grenswaarden gegeven voor maximale geluidsniveaus.

Bij het stellen van de geluidsvoorschriften kan worden gekozen uit drie omgevingstypen: 1. Landelijke omgeving, 2. Rustige woonwijk, weinig verkeer, 3. Woonwijk in de stad. De aard van de omgeving van de woningen in de directe omgeving van de inrichting komt het best overeen met "Landelijke omgeving". Bij deze woonomgeving wordt een richtwaarde voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (LAr, LT)

aanbevolen van 40, 35 en 30 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

Als grenswaarde voor de maximale geluidsniveaus (L_{Amax}) geldt 70, 65 en 60 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

Toetsingskader indirecte hinder

In het kader van de milieutoets dient aandacht te worden besteed aan het aspect van indirecte hinder ten gevolge van de inrichting. Als voorbeelden van dergelijke hinder kunnen worden genoemd: overlast welke gepaard gaat met het aan- en afrijden van gemotoriseerd verkeer.

De indirecte hinder als gevolg van het wegverkeer van en naar de inrichting wordt getoetst aan de circulaire 'Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer' van 29 februari 1996. De circulaire is bedoeld als een handreiking voor het bevoegd gezag voor de wijze waarop met dit aspect in het kader van de milieutoets kan worden omgegaan.

Milieugevolgen directe hinder

De inrichting Jansen P.V.A. BV is gelegen aan de Weerdingermarke 24 te Nieuw-Weerdinge, gemeente Emmen. Het bedrijf ligt in het buitengebied. Rondom het bedrijf liggen woningen van derden. De afstand tussen het bedrijf en de woningen bedraagt meer dan 100 meter.

Bij de vergunningaanvraag is het door Sain opgestelde akoestisch rapport met projectnummer 2012-3064-1 van 20 maart 2018 toegevoegd. In het rapport is de geluidsbelasting vanwege de inrichting op de woningen van derden berekend.

In het akoestisch onderzoek zijn één representatieve en één incidentele bedrijfssituaties onderzocht. In de representatieve bedrijfssituatie bedraagt het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau op woningen van derden ten hoogste 37, 33 en 30 dB(A) in respectievelijk de dag- en avond- en nachtperiode. Hiermee wordt voldaan aan de richtwaarde voor de woonomgeving 'landelijke omgeving'.

De onderzochte incidentele bedrijfssituatie betreft de afvoer van kuikens, waarbij er 11 vrachten kuikens afgevoerd worden in de dagperiode en/of 6 vrachten in de avond- en/of nachtperiode. Deze situatie komt maximaal 12 dagen per jaar voor. Tijdens deze situatie bedraagt het langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus op woningen van derden ten hoogste 36, 39 en 36 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode.

Hiermee wordt in de dagperiode voldaan aan de richtwaarde. In de avond- en nachtperiode wordt de overschrijding veroorzaakt door het gebruik van de wiellader en door de rijbewegingen van de vrachtwagens.

Het bedrijf is afhankelijk van de planning van de slachterij en kan daardoor niet uitsluiten dat het afvoeren van kuikens in de avond- en nachtperiode plaatsvindt met maximaal 6 vrachten. Deze situatie komt maximaal 12 dagen per jaar voor.

In de representatieve en incidentele bedrijfssituatie worden de waarden voor het maximale geluidsniveau ('piekgeluidsniveau') (L_{Amax}) in de dagperiode veroorzaakt door de rijbewegingen van de tractoren en vrachtwagens, het lossen van bulkvoer en het gebruik van de wiellader. In de avond- en nachtperiode worden de maximale geluidsniveaus bepaald door de rijbewegingen van vrachtwagens en het gebruik van de wiellader tijdens het afvoeren van kuikens. Deze bedragen op woningen van derden ten hoogste 56, 55 en 55 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Hiermee wordt voldaan aan de grenswaarde voor de maximale geluidsniveaus (L_{Amax}).

Milieugevolgen ten gevolge van indirecte hinder

In het bij deze vergunning gevoegde akoestisch onderzoek is de geluidsbelasting ten gevolge van het verkeer naar en van de inrichting bepaald. De geluidsbelasting ten gevolge van het verkeer naar en van de inrichting bedraagt tijdens de representatieve bedrijfssituatie op de maatgevende woning ten hoogste 46 dB(A) etmaalwaarde, bepaald. Hiermee wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A). De

geluidsbelasting tijdens de incidentele bedrijfssituatie bedraagt ten hoogste 52 dB(A) etmaalwaarde. In de avond- en nachtperiode wordt de voorkeursgrenswaarde met 1 dB en respectievelijk 2 dB overschreden. Deze wordt veroorzaakt door de rijbewegingen van vrachtwagens en komt maximaal 12 dagen per jaar voor. Er wordt wel voldaan aan de maximale grenswaarde van 65 dB(A) etmaalwaarde. Uitgaande van een minimale geluidwering van de gevel van de woning van 20 dB(A) (Bouwbesluit) wordt voldaan aan het toelaatbare geluidsniveau in de woning van 35 dB(A).

Opgenomen voorschriften

Om geluidshinder ten gevolge van de inrichting te voorkomen dan wel te beperken zijn geluidsvoorschriften in de vergunning opgenomen. De in de geluidsvoorschriften opgenomen geluidsnormen zijn gebaseerd op het door Sain opgestelde akoestisch rapport met projectnummer 2012-3064-1 van 20 maart 2018. In het rapport is de geluidsbelasting vanwege de inrichting op de woningen van derden berekend.

Voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau is als ondergrens de richtwaarde behorende bij de "landelijke omgeving" van 40, 35 en 30 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode gehanteerd. Voor de maximale geluidsniveaus is 60 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode aangehouden.

Voor de indirecte hinder zijn alleen voorschriften voor de incidentele bedrijfssituatie opgenomen.

3.11 (EXTERNE) VEILIGHEID

Opslag zwavelzuur

Chemische luchtwassers vangen ammoniak uit de lucht van de stallen door de vrijkomende lucht te wassen met water waaraan zwavelzuur is toegevoegd. Tussen zwavelzuur en ammoniak vindt een chemische reactie plaats waarbij ammoniumsulfaat ontstaat. Hierdoor wordt de uit de lucht gewassen ammoniak vastgehouden in het waswater.

Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden die een oordeelkundig gebruik afdwingen en aldus waarborg bieden dat de chemische luchtwasser waarin het zwavelzuur zich bevindt, geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt. Bij het opstellen van deze voorschriften is aangesloten bij opslag in een tank van het Activiteitenbesluit en bij opslag in een tank van de Activiteitenregeling. Deze voorschriften worden beschouwd als de meest recente milieutechnische inzichten.

Opslag spuiwater chemische luchtwasser

Voordat aan het spuiwater een (nuttige) bestemming wordt gegeven wordt dit tijdelijk opgeslagen in een silo met een inhoud van 100 m³. Het ammoniumsulfaat in het spuiwater heeft een corrosieve werking. Daarnaast gaat het om een stof met een bijtend karakter. Er zijn speciale eisen gesteld aan de opslag van spuiwater in het Activiteitenbesluit.

Externe veiligheid

In voorgaande tekstpassage is ingegaan op de gevaarlijke stoffen die binnen de inrichting aanwezig zijn. De processen, de aard en hoeveelheid van de gebruikte gevaarlijke stoffen zoals vermeld in de aanvraag, kunnen een risico vormen voor de omgeving. Deze risico's worden voldoende afgedekt door het voldoen aan de van toepassing zijnde richtlijnen met betrekking tot de opslag van gevaarlijke stoffen. Het aspect externe veiligheid is voor deze inrichting niet relevant en daarom zijn in dat kader in deze vergunning geen specifieke voorschriften opgenomen.

Bouwbesluit 2012

Het Bouwbesluit 2012 regelt onder andere het brandveilig gebruik van bouwwerken, het brandveilig opslaan van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen, het brandveilig opslaan van kleine hoeveelheden brand- en milieugevaarlijke stoffen en de aanwezigheid, controle en onderhoud van brandbestrijdingssystemen voor de hiervoor bedoelde situaties. Voor voornoemde situaties zijn daarom geen voorschriften in deze vergunning opgenomen.

Voorwaarden

Bij de omgevingsvergunning worden de volgende voorwaarden gesteld.

Constructieve veiligheid

1. De volgende gegevens dienen van de pluimveestal nog ter goedkeuring te worden ingediend:
  - Uitgewerkte staaltekeningen.
  - Uitgewerkte funderingstekeningen.

Van deze voorwaarde dient de vergunninghouder ten minste 4 weken voor aanvang van de uitvoering van het betreffende onderdeel de daarbij behorende gegevens te overleggen ter nadere goedkeuring. Indien uit de gegevens niet of onvoldoende blijkt dat wordt voldaan aan de betreffende voorschriften, krijgt u daarover binnen 3 weken na indiening schriftelijk bericht.

U kunt starten met de werkzaamheden van het betreffende onderdeel na de inwerkingtreding van deze vergunning en als wij de nader ingediende stukken goedgekeurd hebben en u daarvan schriftelijk bericht heeft ontvangen.

2. Met betrekking tot de grondspanning zijn aannames gedaan. Deze dient in het werk gecontroleerd te worden. Bij afwijkingen dienen aangepaste gegevens ter goedkeuring te worden ingediend.

Plaats van het bouwwerk

De juiste plaats van het bouwwerk moet worden bepaald in overleg met het team Bouwtoezicht, afdeling VTH.

Rechten van derden

Verlenen van de omgevingsvergunning aan u betekent niet dat u inbreuk kunt maken op rechten van derden (buren, anderen). U dient, los van de omgevingsvergunning, de rechten van derden, op grond van het Burgerlijk Wetboek, te respecteren.

Bijlage

Rechtsbeschermingmogelijkheden

A Zienswijze

Gedurende de in de desbetreffende kennisgeving genoemde termijn van 6 weken kan een ieder schriftelijk of mondeling zijn/haar zienswijze over het ontwerp naar voren brengen.

Uw schriftelijke zienswijze kunt u indienen bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen, Postbus 30.001, 7800 RA Emmen.

Voor het indienen van een mondelinge zienswijze kunt u contact opnemen met de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH). De mondelinge zienswijze wordt schriftelijk vastgelegd. Gezien de administratieve afwikkeling is het wenselijk om uw mondelinge zienswijze een week voor afloop van de termijn kenbaar te maken.

De naar voren gebrachte zienswijzen worden bij het besluit gevoegd en mede ter inzage gelegd.

Alleen als u nu uw zienswijze naar voren brengt kunt u, mits u tevens belanghebbende bent, in een later stadium in beroep gaan.

B Bezwaar

Belanghebbenden kunnen tegen een vergunning of een weigering binnen een termijn van 6 weken een schriftelijk en gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Emmen, Postbus 30.001, 7800 RA Emmen. De bezwaartermijn begint op de dag na de datum van bekendmaking van het betreffende besluit.

Een bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht inclusief datum en nummer van het genomen besluit;
- de gronden (redenen) van het bezwaar;
- een vertaling van het bezwaarschrift als deze in een vreemde taal is gesteld en een vertaling voor een goede
- behandeling noodzakelijk is;

Als het bezwaarschrift niet voldoet aan deze eisen of te laat is ingediend, kan het bezwaar niet-ontvankelijk worden verklaard. Dit betekent dat het bestuursorgaan niet inhoudelijk op uw bezwaren hoeft in te gaan. Een onafhankelijke commissie zal uw bezwaarschrift behandelen en u horen. Deze commissie brengt na het horen een advies uit aan de het college van burgemeester en wethouders. Het college neemt de beslissing op uw bezwaarschrift.

C Beroep

Het beroep kan enkel worden ingesteld door belanghebbenden. Aldus kan degene die tijdig zijn/haar zienswijze bij het college van burgemeester en wethouders van gemeente Emmen naar voren heeft gebracht, evenals een belanghebbende aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat hij/zij geen zienswijze bij het college naar voren heeft gebracht, beroep instellen bij de Rechtbank Noord-Nederland, afdeling bestuursrecht.

Voor een beroepschrift gelden dezelfde minimumeisen als voor een bezwaarschrift (zie opsomming onder B). Voor de indiening van een beroep bent u griffierecht verschuldigd.

Het beroepschrift moet schriftelijk en gemotiveerd worden ingediend bij de Rechtbank Noord-Nederland, afdeling bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen.

D Voorlopige voorziening

Als u tegen een besluit bezwaar maakt of beroep instelt, heeft dit geen schorsende werking. De besluiten treden in werking op de dag waarop de bezwaar-/beroepstermijn begint, dan wel op de dag na afloop van de bezwaar-/beroepstermijn. Dit betekent dat het genomen besluit mag worden uitgevoerd zolang het college van burgemeester en wethouders op basis van het advies van de onafhankelijke commissie of de Rechtbank Noord-Nederland niet anders heeft beslist. Uitvoering van een besluit kan echter nadelig voor u zijn. Daarom kunt u, zolang er nog geen definitieve uitspraak over uw bezwaar of beroep is, bij afzonderlijke brief een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland, afdeling bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen. De werking van het besluit wordt dan opgeschort totdat op dit verzoek is beslist. Voor de indiening van een verzoek om een voorlopige voorziening bent u griffierecht verschuldigd. Indien sprake is van een van rechtswege verleende vergunning kan een verzoek om voorlopige voorziening worden ingediend om juist de opschortende werking van een bezwaarschrift te beëindigen.

E Inwerkingtreding

De hoofdregel is dat de vergunning, in werking treedt een dag na haar bekendmaking. Er is een aantal uitzonderingen op deze hoofdregel.

- 1 De omgevingsvergunning voor de activiteiten:
  - het 'uitvoeren van een werk';
  - het 'slopen van een bouwwerk';
  - het 'slopen van een bouwwerk in een beschermd stads- en dorpsgezicht';
  - het 'slopen van een monument';
  - het 'vellen van een houtopstand';
  - en die tot stand is gekomen via de reguliere procedure treedt pas in werking na afloop van de bezwaartermijn (ofwel zes weken na de bekendmaking).
- 2 De omgevingsvergunning die tot stand is gekomen met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure, treedt altijd in werking na afloop van de termijn voor het indienen van een beroepsschrift (ofwel zes weken na de dag waarop de terinzagelegging is aangevangen).
- 3 De omgevingsvergunning die van rechtswege is verleend, treedt pas in werking na afloop van de bezwaartermijn (ofwel zes weken na de bekendmaking) of, indien bezwaar is gemaakt, nadat op dit bezwaar is beslist.

Wanneer gedurende de genoemde termijnen bij de bevoegde rechter een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, treedt het besluit niet in werking voordat op dat verzoek is beslist. In het laatstgenoemde geval kan de vergunninghouder de voorzieningenrechter van de rechtbank verzoeken de opschorting op te heffen.